

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 9. d.

Sufhza 1799. !

Nro. 10.

Lublana

24. dan Svizhana so pershli grenatèrji Belgiojoso is Tersta na Krainsko, so s' Hufovmi skup sa en zel grenatèrski batallion.

Po pismah is Benèdfkiga ostanejo vsi zesar-
ski soldatje na Lafhkim per miru, inu nimajo
nizh povelja, se kam gantì; tudi se is nemski-
ga svè, de franzosi nepojdejo lessem zhes Rajno,
deslih je bilo dosti perpravlanja na vojsko od ze-
sarske inu franzoske strane. Ja, pravio; Zesar,
Nemzi, inu drugi glihavzi so tako bliso miru,
de she nobenkrat niso tako bliso bili. De ta
rezh

režh ni hitriſhi naprej ſhla, ſo le eni majhini
prepiri krivi, katiri ſo med enkatemi ſoſedmi
krisham hodili.

Is Raſtadt ſe vę: 17. Svizhana perjeſti en
franzoſki lovez, perneſe piſma v' Raſtadt na fran-
zoſke ſa mir glihavze, de ſe bo mir narędil,
franzoſi nepojdejo zhes Rajno. Sareſ notri do
tiga dne ſhe nizh ſovraſhniga ni zhutiti, deſlih
je franzoſki odlog bil le do 15. dne meſza Svi-
zhana. To poterdio tudi piſma is Straſburg inu
Karlsruhe, oba meſta bliſo Rajne.

Dunej 23. inu 26. Svizhana.

Oſemnajſto ſtoletje, v' katirim ſhivimo, inu
sdaj h' konzu gre, ſe ozhe v' ſadnih letah narvi-
ſhi povſdigniti v' umętnoſtah inu novih ſna den-
jih. Preden tih 18. ſto let po iſvelizharjovim
rojſtvi pretezhejo, bodo vender ſnajdeli umnoſt,
ſe po sraki ali luſti voſiti, inu te luſne kroge
po voli ſtrumati. Eden na Duneji, kir ſa sdaj
nezhe imeņa poveđati, je to ſnajdel, kako ſe vi-
ſha, ſtruma, ali kermi po luſti; ſvoje ſnajden-
je je popiſal, inu dal hraniti v' bukviſhe viſo-
keh ſhól na Duneji; ſato, de bi njemu zhaſt o-
ſtala, ſa perviga ſnajdevza ſposnan biti, ako bi
en drugi timzhaſt ravno to viſho ſnajdel. On bo
ſhe nekaj zhaſa ſkuſhne dęlal, preden bo ſvoje
ſnajdenje na dan dal. En ſam zhlovek bo po
luſti vezh zęntov teſhe voſil, kamer bo otel,
inu to deſętkrat pred inu hitriſhi, kakor po
tla.

Dona-

Donava se je napela notri v' dunejske predmesta, dosti hišh bilo v' nevarnosti. Svitli Zesar fkerben sa svoje sveste podloshne je sam hodil gledat, kajseno pomozh se nareja, inu je sam v-
kasoval, kako se ima pomagati, de voda nebo-
de fbkode sturila. Sręzhne kralęstva, katirih gla-
varji so fkerbni ne sa svoj lastni pokoj, ampak
sa terpiozhe ludí svojeh deshel!

Shpania.

Kral je dal general pardon, ali odpušhanje v-
sim mornarskim pobęgnenzam inu is mornarstva
vhajalzam, ako se v' kratkim nasaj vernejo.

V' Cadix je povele poslal na admirala Ma-
zaredo, berfh perpravlati na morje inu na voj-
sko. Tri fregate morejo perpravlene biti, na
pervo besędo ventezhi. Tridesęt vęlkeh vojskneh
bark bodo napravleneh. Tudi v' brodi Cartha-
gena perpravljajo; v' brodi Ferrol je pęt verst-
neh bark s' ludmi inu soldatmi nepolnened; poj-
dejo tę dni.

Sonzhni sahod se tedaj k' vojski perpravla,
vender pa bol na mir kashe. — Se perpravla,
kakor je rezhenost; tudi so 30. Grudna shtir span-
ske fregatte, ena pa franzoska, inu dve verst-
nize, s' sedem kupzhiskem barkami na morje v-
shle, kader so Anglejzi se v' Gibraltar odmakni-
li; inu vihar jih sapodí 6. dan Prosenza v' Lisa-
bon en dęl, drugi dęl v' Gibraltar, poshkodva-
ue barke popravlat. Dalaj je Sultan ali Zar v
Maro

Marôko franzosam inu vsim njih perjatlâmi voj-
sko napovêdal, sraven pa posêbno perstavil, de
Spanzov nemeni, temuzh s' njimi perjatel osta-
ne. — Al sonzhni sahod tudi na mir kashe; 28.
Profenza pertezhe v' brod Bajonne v' Spanii ena
barka is uniga kraja sveta is Amerike, pernese
eniga od Amerikanzov poslaniga, kir je perne-
fel pisma na oblastnike v' Parisi, inu hitel po
poshti berfh ku berfh. On ja ni vojske, te-
muzh ponudbo na sglihanje seboj pernefel.

Lashko.

Piemont poprêd kralêstvo sardinskiga Krala
nevîdi rado nove oblastnike inu poshrêfhne go-
stî: ludstvo po vsi desheli zhes franzose goder-
ná, se jih brani.

Is notrajne Italie, katira pod sonzam kje
od naf lesht, slîfhimo:

V' Rimi je 2. Svizhana vmerel Kardinal Rez-
zonico, rojen Benêdzhan, star 75. lêt. On je
vse prestal, ni is Rima beshal, inu rajfhi med
nepokojam svojo starost inu teshke bolêzni prea
stal.

Vezh ku tavshent vjêtih Neapolzov so prá-
fhani, al otê franzosam v' sholdi flushiti, al raj-
fhi v' jêzho na franzosko prepelani biti, odgo-
vorili: rajfhi v' jêzho, kakor v' shold.

Franzosi smiraj v' Rim perhajajo, inu dalaj
proti Neaplu hitê.

Poshte med Neaplam inu Rimam so jële spët pisma nositi inu semterkje hoditi 29. d. Profenza.

Is Jakina poslane barke v' Corfu franzosam na pomozh s' ludmi, inu shivesham, niso konza dosëgle; ene od viharja raspodëne, rasbite; druge se, nevejô kam, potaknsle. Mënio, de Korfu nebode dolgo soperstal Turkam inu Rusam.

Florentinske pisma 9. Svizhana: Papeshaj je spët en boshji vdarz napadel, nekaj dni bil v' smertni nevarnosti, al osdravil, inu obkverhal. Tolikaj se vë, de mu bolësen nepusti, s' Kralam sardinskim v' otok Sardinio iti; pravio, Kral sam pojde, nebode na Papesha zhakal, deslih franzoski oblastniki na to pergánajo. Kral je svoje orodje v' brod Livorno poslal, inu eno genovesko barko najël, de ga bo prepelala. Otok Sardinia leshtë proti sonzhnim sahodi od mësta Neapel okoli shestdesët mil dalezh.

Sdaj she ene besëde od narspodne Italie, kër Neapel leshtë! — Franzoski general Mathieu je pred mëstam Capua dobil po roki, de mu jo bodo prozh odshagat mogli. Neapolzi so se po junashko branili. Ako bi Lazzaroni nebili pershli med dvoji ogin, med franzose od Rima doli, inu med domazhe isdajavze od Neapla gori, bi franzos nebil mësta Neapel grudil. Boj je bil tak, de shitejejo per desët tavshent mertvázov od oboje strane.

Franzos hiti inu popravla gradishe mešta Capua, ga saklada shivesham.

Nekidaj zvetožha Italia je postala jama rasbojnikov! Notrajni prepíri, nevera na boshje inu zhlověshke refnize je sturila is nje en krivávo bojvalishe. Slasti Neapel je shiva podoba vfiga rasujsdanja, inu gnufobe, morie, inu raspertja. Zhes merlízhe so franzosi v' Neapel pergásili 23. dan Profenza.

Němska.

Kurfiršt na Parškim Karl Theodor je vmerel 16. Profenza, star 75. lět, vedova je ostala Maria Leopoldina vajvod Ferdinanda esterajskiga hzhi. Po njega smerti je oblastvanje nastopil Pfalzgraf Maximilian Josef, peršhel 20. Profenza v' München, inu prejet bil s' vseškupnin veselam.

Virtemberski fkrivni svetvalz Möglich je take vervi plesti snajdel, katireh stremeni niso fukani, ampak se naravnošt eden sraven drugiga skupdershe. Taka verv je možnifhi, majn predla potrebuje, inu satorej bol lahka, kakor fukana. Delavniza tēh novizh! snajdenh vervi je v' mešto Stuttgart na Svabskim.

Rusſia.

Rufki Zar je osnanil pišma, kako so njegove barke inu Turške franzosam vsele poprěd benešhke otoke Zefalonia, inu Mauro.

Rufki

Ruski Zar bo shtir armade letaf na noge postavil, vse shtir pojdejo na boj. Od I. Svi-zhana do I. Kimovza se nesme nobenimu solda-tu flovo dati sa domu iti.

Shvajz.

Général Massena obhaja meje proti Esteraj-fkim, inu soldate pregleduje.

Franzoski poslanik je prejel povele is Pari-sa 50. tavshent shvajzarjov nabrati v' shold sa peshke, inu tri tavshent sa kojnike.

Batavia.

Batavzi mislio natihama zhes morje ven mah-niti, zhe jim anglejzi nebodo pot saperli. — Ena angleska kupzhiska barka je vender enkrat lazhnim ludem v' shako pershla. Ona je bila ob-loshena shganim vinam, zukram, vovno, figa-mi, zibebami, inu suhim grosdjam, vredna o-koli 400. tavshent goldinarjov; pride nevedana v' Holland, se oglasi per zhuvaju, on po anglej-fko odgovor da, deflih je bil Hollendar, gre k' franzoskimu offizirju na strashi, inu vsi skup s' nekterni kmetni tezhejo nad barko, jo v' ob-last vsamejo.

Prevezh let je neumnost, kriva vera, inu nesmilnost shive ludi pokopvala; od petdeset let so jeli perjasni moshje sa merlizhe fksrbeti, de se nima sleherni pokopati. kakor hitro bi se sde-lo, de je mertev. Slasti v' zefarskeh deshelah
so

so perprave sturjene, inu sapovdi ven dane, de ni nobeden prenašlo pokopan; dosti njih je na to visho rešhenih. Tudi Holland ima eno tovarshio, katira skerb ima sa vtónene, jih od smerti rešhiti. Veseli smo slišhati, de ta tovarshishe sdaj obstoj, deslih se je vse po Hollandi na glavo prekuznilo.

Batavzi ali Hollendarji ote dosti soldatov imeti, tedaj so sklenili, sledni zhlovek je soldat, kakor hitro 18. let star postane, sunaj duhounih, inu uzhenikov.

Franzia

V' mešti Aveiron shivi en mosh, kir je 105. let star, inu v' Montpellier eden 152. let. Obá she lahko hodita, inu dober spomin imata na vse od mladih let lesem.

Ena shena v' Strasburg je 111. let stara, ima fina 81. let stariga; on prebiva v' Mešti Vesel.

Anglia.

Ireland bo morebit vender s' Anglio popolnim sklenen. Minister Pitt terdo shene na to, inu tisti so she prezej perjenali, katiri so mu sopetgovorili. 31. Prosenza bo parlament odpert, inu kashe, de takrat bodo to rezh sklenili.

Sir Grenville je shel 24. Prosenza is Londona, on je poslan v' Berlin k' Prajsovskim Kralu.

L o t e r i a.

2. Sufhza so v' Gradzi vsdignene:

3. 26. 74. 47. 48.

16. Sufhza bode v' Lublani vsdigvano.